

Pareiškėjas (Apeliantas):

Viešojo intereso gynimo fondas

į.k. 136031739 K.Donelaičio g.1, 44239 Kaunas

www.vigfondas.lt

Pareiškėjo atstovas:

advokatas Saulius Dambrauskas

Vytauto pr.95/K.Donelaičio g.1, LT-44239 Kaunas

Tel. 868618325.

Atsakovas:

Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061,

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius

Konstitucijos pr. 3, LT-09308 Vilnius;

Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui

**PRAŠYMAS
DĖL BYLOS NAGRINĖJIMO IŠ ESMĖS ATNAUJINIMO,
NAGRINĖJIMO ŽODINIO PROCESO TVARKA
IR MEDIACIJOS BYLOJE SKYRIMO
(Administracinėje byloje Nr. eI3-833-983/2022)**

2023 m. balandžio 25 d.

Kaunas

1. Nagrinėjamos bylos esmę sudaro atsakovo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau - **Atsakovas**) 2021-06-04 rašto Nr. A51-48701/21(3.3.16.1E-AD24) (toliau - **Skundžiamas raštas**) teisėtumo ir pagrįstumo nagrinėjimas.
2. Skundžiamu raštu Atsakovas atsakė į 2021-05-10 pareiškėjo Viešojo intereso gynimo fondo (toliau - **VIG Fondas**) prašymą pateikti tam tikrą informaciją susijusią su Vilniaus miesto Tauro kalno parko teritorijos (toliau - **Tauro Kalno**) tvarkymo projektiniais pasiūlymais (toliau - **Projektiniai pasiūlymai, Projektas**).

3. Kilęs teisminis ginčas yra susijęs su Projektu dėl aplinkos bei kraštovaizdžio keitimo ir Atsakovo priimtu administraciniu sprendimu atsisakant patenkinti Pareiškėjo prašymus (plačiau dėl Skundžiamo rašto vertinimo pasisakyta apeliacijos dalyje „dėl skundo nagrinėjimo ribų“).
4. Ginčo kilimo laikotarpiu veikė Visuomeninė želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (*toliau - Želdynų komisija*) sudaryta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-07-26 įsakymu Nr. 30-2503/18(2.1.1E-TD2) „Dėl visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“. Taip pat tuo laikotarpiu galiojo patvirtinti Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos nuostatai.
5. Todėl teisinis Skundžiamo rašto bei pirmosios instancijos teismo sprendimo vertinimas turėtų būti vykdomas remiantis aktuoliu laikotarpiu galiojančiomis teisės normomis.
6. Kaip procesiniuose dokumentuose pabrėžiama, Pareiškėjas palaikė Želdynų komisijos pastabas ir pasiūlymus, todėl siekė, kad Projektiniai pasiūlymai būtų pakoreguoti ir vykdomi pagal juos.
7. Pareiškėjas, kaip nevyriausybinė organizacija veikianti aplinkos srityje yra suinteresuotas kiek įmanoma tvaresniais aplinkai sprendimais, kurių priėmimo procedūrose būtų užtikrinta Suinteresuotos visuomenės teisė pilnaverčiai dalyvauti sprendimų priėmime, kaip tai numatyta Orhuso konvencijoje.
8. Nagrinėjamas teisinis ginčas kilo dėl Suinteresuotos visuomenės nuogastavimo dėl Projekto (susijusio su poveikiu aplinkai ir kraštovaizdžiui) kokybinių sprendimų bei neužtikrinamos informacijos apie Projektą, nors tokią Suinteresuotos visuomenės teisę užtikrina Orhuso konvencijos 4 straipsnis bei jo taikymo praktika.
9. Taigi neskaidrus Tauro Kalno parko projekto įgyvendinimas tapo viešojo intereso pažeidimu susijusiu su aplinka.
10. Pareiškėjas pirmosios instancijos teismui 2021-11-18 raštu pateikė nuomonę dėl bylos rašytinio nagrinėjimo, kuriame pateikė tokius procesinius prašymus:
  - 1) *bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka (sutinkant, kad žodinis bylos nagrinėjimas vyktų nuotoliniu ar mišriu būdu);*
  - 2) *bylą nagrinėjant iš esmės apklausti Vilniaus miesto visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pirmininką dr. Dainių Labeckį;*
  - 3) *įpareigoti Atsakovą pateikti savo 2020-08-13 kreipimąsi į asociaciją Kraštovaizdžio ir želdynų ekspertų grupę bei savo atsiliepime minimą šios asociacijos atsakymą (ekspertines išvadas);*
  - 4) *įpareigoti Atsakovą pateikti savo atsiliepime minimą pakoreguotą techninį projektą, kuriame atsispindi pakeitimai, padaryti pagal Komisijos ir ekspertų grupės pasiūlymus;*
  - 5) *įpareigoti Atsakovą pateikti savo nuomonę dėl galimo taikaus bylos išnagrinėjimo ir Pareiškėjo pateikto prašymo bylą perduoti teisminei mediacijai.*
11. Kadangi šių procesinių prašymų teismas netenkino (išskyrus bylos nagrinėjimą žodine tvarka), todėl jie tebėra aktualūs bylą nagrinėjant apeliacinėje instancijoje.
12. Byloje tebėra aktualu apklausti Vilniaus miesto visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pirmininką (ėjusį pareigas aktuoliu ginčo laikotarpiu) dr. Dainių Labeckį, kadangi ginčas vyksta apie Želdinių komisijos pasiūlymų priėmimo-atmetimo faktą bei privalomų procedūrų laikymąsi.

13. Taip pat pastebėtina, kad Atsakovas savo atsiliepimą grindė motyvu, kad buvo koreguojami sprendiniai techniniame projekte *įvertinant komisijos ir ekspertų grupės išvadas dėl medžių būklės ir jų ilgalaikės perspektyvos*, ir, kad 2020-08-13 buvo kreiptasi į asociaciją *Kraštovaizdžio ir želdynų ekspertų grupę (toliau – Ekspertų grupė)*, kurios ekspertai išsamiai ištyrė 18 projekte rekomenduojamų kirsti medžių, kurių šalinimui Komisija nepritarė. Atsiliepime nurodoma, kad *ekspertų grupė atliko medžių tyrimus rezistografu ir akustiniu tomografu ir nustatė, kad 3 medžius verta kirsti dėl prastos jų būklės, o likusius galima išsaugoti, pritaikius atitinkamas arboristines priemones*. Tačiau minėta ekspertų išvada į bylą su atsiliepimu pateikta nebuvo ir nei teismas, nei proceso šalys neturėjo galimybės realiai pamatyti tokią išvadą, o turėjo pasikliauti tik Atsakovo pateikta tokios išvados interpretacija.
14. Taip pat byloje taip ir nebuvo pateiktas Atsakovo minimas pakoreguotas techninis projektas, kuriame atsispindėtų pakeitimai, padaryti pagal Želdinių komisijos ir ekspertų grupės pasiūlymus.
15. Pirmosios instancijos teismas šių Pareiškėjo procesinių prašymų netenkino, nors jie yra susiję su ginčo esme.
16. Be to, po apeliacinio skundo pateikimo, 2022-11-08 įvyko dar vienas viešas Projektinių pasiūlymų pristatymas po kurio, Suinteresuota visuomenė (Pareiškėjas) pateikė savo pastabas ir pasiūlymus, kuriems Atsakovas iš dalies pritarė.
17. Nors iš Atsakovo atsakymo taip ir nėra tiksliai aišku, kurie konkretūs Suinteresuotos visuomenės Pasiūlymai buvo atmesti, o kurie priimti, tačiau ši aplinkybė aktuali tuo aspektu, kad po apeliacijos pateikimo Suinteresuotos visuomenės pasiūlymai vis dėlto dalinai buvo priimti.
18. Tai lemia galimybę teisminį ginčą išspręsti taikiai. Tokią tikimybę iš dalies sustiprina ir po savivaldos rinkimų naujai savivaldybės suformuotos politinės valdžios deklaruojamas didesnis visuomenės poreikių įsiklausymas.
19. Pareiškėjas (Apeliantas) reiškia valią ginčą išspręsti taikiai bylą perduodant mediacijai.
20. Taikus ginčo išsprendimas teisminiame procese yra prioritetinis bylos užbaigimo būdas, kadangi taikiu ginčo išsprendimu užtikrinama tam tikra socialinės taikos forma ir tai atitinka bet kurio teismo proceso esminę paskirtį.
21. Todėl esant Pareiškėjo (Apelianto) išreiktai valiai ginčą išspręsti taikiai, Atsakovas įpareigotinas raštu pateikti savo poziciją (institucinį, o ne atstovo lygmens, sprendimą) dėl mediacijos, kaip taikinamojo tarpininkavimo galimybės, skyrimo.

Dėl išdėstytų motyvų **prašau:**

- 1) **pasiūlyti Atsakovui mediacijos galimybę įpareigojant Atsakovo atstovą pateikti institucinį (o ne atstovo lygmens) sprendimą dėl šio pasiūlymo;**
- atsisakius mediacijos:**
- 2) **atnaujinti bylos nagrinėjimą iš esmės ir bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka (sutinkant, kad žodinis bylos nagrinėjimas vyktų nuotoliniu ar mišriu būdu);**
  - 3) **bylą nagrinėjant iš esmės apklausti Vilniaus miesto visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pirmininką dr. Dainių Labeckį;**
  - 4) **įpareigoti Atsakovą pateikti savo 2020-08-13 kreipimąsi į asociaciją Kraštovaizdžio ir želdynų ekspertų grupę bei savo atsiliepime minimą šios asociacijos atsakymą (ekspertines išvadas);**
  - 5) **įpareigoti Atsakovą pateikti pakoreguotą techninį projektą, kuriame atsispindi pakeitimai, padaryti pagal Komisijos ir ekspertų grupės pasiūlymus.**

Priede:

- 1) *Ap-1 2022-11-11 Pastabos pasiūlymai;*
- 2) *Ap-2 2022-11-30 Vilniaus Plano atsakymas į 2022-11-11 raštą;*
- 3) *Ap-3 2023-01-09 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atsakymas į 2022-11-11 raštą.*

VIEŠOJO INTERESO GYNIMO FONDAŲ ADMINISTRUOJANTIS ADVOKATAS SAULIUS DAMBRAUSKAS